16/12/2023

Συμπανηγύρισε η Παναγία Σουμελά με τον Άγιο Ελευθέριο στην Αλεξανδρούπολη – Μητροπολίτης Βεροίας: “Να συνεχίσουμε εδραίοι και αμετακίνητοι στη ζώσα παράδοση της πίστης μας”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Κατά το διήμερο 14 και 15 Δεκεμβρίου πανηγύρισε ο ενοριακός Ιερός Ναός του Αγίου Ελευθερίου στην Αλεξανδρούπολη. Ειδικά φέτος, που συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από την ίδρυση της ενορίας και την άφιξη των πρώτων προσφύγων από τον Πόντο, την Καππαδοκία και τη Μικρά Ασία, η πανήγυρις ήταν λαμπρή με την υποδοχή της Ιεράς Εικόνας της Παναγίας Σουμελά, της

μάνας των προσφύγων, από το Βέρμιο.

Συμμετείχαν οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος, ο οποίος προέστη στο πολυαρχιερατικό συλλείτουργο της εορτής και κήρυξε τον θείο λόγο, **Σιδηροκάστρου** κ. Μακάριος, ο οποίος κήρυξε το θείο λόγο στον Εσπερινό και χοροστάτησε στον Όρθρο της εορτής, **Γρεβενών** κ. Δαβίδ, ο οποίος χοροστάτησε στον Εσπερινό, και ο Ποιμενάρχης της Επαρχίας **Αλεξανδρουπόλεως** κ. Άνθιμος.

"Επειδή όμως καμία εορτή και καμία επέτειος δεν έχει νόημα, εάν περιορίζεται σε μία εφήμερη πανήγυρη ή απλώς σε κάποιους εγκωμιαστικούς λόγους, ας εστιάσουμε εν συντομία στο περιεχόμενο της σημερινής εορτής και επετείου, αλλά και στην παρουσία της ιεράς και περιπύστου εικόνος της Υπεραγίας Θεοτόκου της Σουμελά, της μητέρας των Ποντίων. Στην ιερά μορφή της συνοψίζονται ούτως ή άλλως δύο αλληλένδετα στοιχεία του Γένους μας: η ***ιστορική του μνήμη και η πίστη του στον Χριστό****. Οι διωγμοί που υπέμειναν οι πατέρες και οι μητέρες μας ήταν και εθνικοί και θρησκευτικοί, γιατί ο Ελληνισμός από τότε που γνώρισε τον Χριστό ουδέποτε διαχώρισε την υπόστασή του και την πορεία του από την Ορθόδοξη πίστη. Και εάν επέτυχε να επιβιώσει ανά τους αιώνες, διερχόμενος και αυτός διά πυρός και σιδήρου και μαχαίρας και αγχόνης, όπως ο εορταζόμενος και τιμώμενος σήμερα άγιος ιερομάρτυς Ελευθέριος και η ευσεβής μητέρα του, η αγία μάρτυς Ανθία, το επέτυχε χάρη στην καρτερία την οποία επέδειξε, χάρη στη θέλησή του να αγωνισθεί για να μείνει σταθερός και αμετακίνητος στην* ***ορθόδοξη πίστη*** *και στις παραδόσεις των πατέρων και των αγίων· χάρη στη θέλησή του να μην αρνηθεί ούτε την εθνική του ταυτότητα αλλά ούτε και τον*

μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος

© Γιάννης Ναλμπάντης

© Γιάννης Ναλμπάντης

Ολόκληρη η ομιλία του Μητροπολίτη Βεροίας

Ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Βεροίας** κ. Παντελεήμων στην ομιλία του κατά το πολυαρχιερατικό συλλείτουργο τόνισε:

«Ἐξέστησαν καθορῶντα τά τῶν Ἀγγέλων στρατεύματα, Ἱεράρχα, τήν σήν καρτερίαν, δι᾽ ἧς καταβέβληκας ... τόν δεινόν κοσμοκράτορα», ψάλλει ὁ ἱερός ὑμνογράφος πρός τιμήν τοῦ ἑορταζομένου σήμερα ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου, στόν ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ἱστορικός αὐτός ναός τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως καί ὁ ὁποῖος ἑορτάζει φέτος 100 χρόνια ἱστορίας.

Τιμᾶ ὁ εὐσεβής καί πιστός λαός τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, γηγενεῖς καί ἀπόγονοι προσφύγων ἀπό τίς ἀλησμόνητες πατρίδες τοῦ Πόντου, τῆς Καππαδοκίας καί τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἕναν ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἕναν ὁμολογητή τῆς πίστεως, ἕναν μάρτυρα τῆς ἀληθείας, ὁ ὁποῖος διῆλθε ὄντως διά πυρός καί σιδήρου, στά ὁποῖα τόν ὑπέβαλαν οἱ διῶκτες τῆς πίστεως καί ἐξῆλθε «εἰς ἀναψυχήν», στήν ἀναψυχή «τῆς ἐλευθερίας τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ», καί ἔγινε ὑπόδειγμα τῆς ἐλευθερίας «ἣν Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν».

Τιμᾶ ὅμως μαζί μέ τόν ἅγιο ἱερομάρτυρα Ἐλευθέριο καί συνεορτάζει τήν ἁγία μητέρα του, τήν ἁγία μάρτυρα Ἀνθία, ἡ ὁποία δέν ὑπέμεινε μόνο τό μαρτύριο τῆς μητρικῆς της καρδίας, βλέποντας τόν υἱό της νά ὑποφέρει τά φρικτά βασανιστήρια, προσευχόμενη στόν Θεό νά μείνει ὁ Ἐλευθέριος «πιστός ἄχρι θανάτου», ἀλλά ἀνεδείχθη καί ἡ ἴδια μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ὑπομένοντας γιά χάρη του τόν ἀποκεφαλισμό.

Σήμερα ὅμως στόν περικαλλῆ αὐτόν ἱερό ναό τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου, τοῦ ὁποίου πανηγυρίζουμε τό ἰωβηλαῖο τῶν ἑκατό ἐτῶν ἀπό τήν ἀνέγερσή του, δέν ἐξίστανται «τά τῶν ἀγγέλων στρατεύματα» μόνο γιά τήν καρτερία τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου ἱερομάρτυρος καί προστάτου του. Ἐξίστανται καί τιμοῦν καί τήν παρουσία τῆς ἱερᾶς καί θαυματουργοῦ καί πανσέπτου εἰκόνος τῆς Παναγίας τῆς Σουμελᾶ, ἡ ὁποία ἦλθε αὐτές τίς ἡμέρες γιά νά συνεορτάσει μαζί σας τήν λαμπρή ἐπέτειο τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου. Γιά νά τιμήσει ὡς ἄλλη

στοργική μητέρα τόν ἐκλεκτό μάρτυρα τῆς πίστεως στόν Υἱό της, τόν ἅγιο ἱερομάρτυρα Ἐλευθέριο, ἀλλά καί τούς εὐσεβεῖς καί πιστούς πρόσφυγες, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ὑπέμειναν καρτερικά γιά αἰῶνες τούς διωγμούς καί τίς ταλαιπωρίες πού τούς ἐπεφύλαξαν ὁ φανατισμός καί τό μίσος πρός τή χριστιανική πίστη καί τήν ἑλληνική ταυτότητα καί ἱστορία, ἀναγκάσθηκαν νά ἐκριζωθοῦν βίαια καί ἄδικα καί νά πάρουν τόν δρόμο τῆς προσφυγιᾶς γιά νά φθάσουν ἄλλοι ἐδῶ, στήν πόλη σας, καί ἄλλοι σέ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος καί τῆς οἰκουμένης.

Δέν ἦταν δυνατόν ἡ Σουμελιώτισσα Παναγία, ἡ μητέρα τῶν Ποντίων καί ὅλων τῶν προσφύγων, πρόσφυγας καί ἡ ἴδια γιά τήν ἀγάπη τῶν παιδιῶν της, πού καί ἐκεῖνα τήν ἀνταποδίδουν μέ τόν σεβασμό καί τήν τιμή τους αἰῶνες τώρα, ἀλλά καί τό Σωματεῖο «Παναγία Σουμελᾶ», πού διακονεῖ ἀκούραστα τήν ἱερή εἰκόνα στό νέο κατοικητήριό της, στό ὄρος Βέρμιο τῆς Ἡμαθίας, καί τό Ἱερό Προσκύνημά της, νά μήν ἀνταποκριθοῦν μέ χαρά στό καρδιακό αἴτημα τῶν εὐλαβῶν τέκνων της ἐδῶ στήν Ἀλεξανδούπολη ἀλλά καί τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου σας, κυρίου Ἀνθίμου, ὁ ὁποῖος ἀπό εὐλάβεια πρός τήν Παναγία ἀλλά καί ἀπό ἀγάπη πρός τό ποίμνιό του κάλεσε τήν Παναγία νά εἶναι σήμερα ἐδῶ, κοντά σας.

Καί ἔτσι εἴμεθα ὅλοι ἐδῶ, μέ τήν εὐγενῆ πρόσκλησή σας, Ἅγιε Ἀλεξανδρουπόλεως, γιά νά τιμήσουμε τήν ἱστορική αὐτή ἐπέτειο τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, τήν προσφορά καί τόν κόπο τῶν πατέρων σας, οἱ ὁποῖοι σέ δύσκολες ἐποχές ἀνήγειραν τόν περικαλλῆ αὐτόν ναό πρός τιμήν τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, μέ τήν πνευματική καθοδήγηση καί ἔμπνευση τοῦ ἀοιδίμου πρώτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως,

τοῦ ἀπό Ἀγκύρας, Γερβασίου Σαρασίτου, τοῦ καταγομένου ἀπό τήν Ἀργυρούπολη τοῦ Πόντου, ὁ ὁποῖος καί ἀναπαύεται στόν αὔλειο χῶρο τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ναοῦ. Ἔχουμε τήν πεποίθηση ὅτι ἡ μακαρία ψυχή του θά παρίσταται σήμερα νοερά, εὐφραινόμενη γιά τήν ἑόρτιο αὐτή ἐπέτειο τοῦ ναοῦ, παρουσίᾳ τῆς σεβασμίας καί χαριτοβρύτου εἰκόνος τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, καί γιά τήν ἀθρόα συμμετοχή τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἐκγόνων στήν ἱερά πανήγυρη τοῦ ἱστορικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου καί τήν ἑορτή τῆς ἱερᾶς μνήμης του.

“Η ιστορική του μνήμη και η πίστη του στον Χριστό”

Ἐπειδή ὅμως καμία ἑορτή καί καμία ἐπέτειος δέν ἔχει νόημα, ἐάν περιορίζεται σέ μία ἐφήμερη πανήγυρη ἤ ἁπλῶς σέ κάποιους ἐγκωμιαστικούς λόγους, ἄς ἑστιάσουμε ἐν συντομίᾳ στό περιεχόμενο τῆς σημερινῆς ἑορτῆς καί ἐπετείου, ἀλλά καί στήν παρουσία τῆς ἱερᾶς καί περιπύστου εἰκόνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Σουμελᾶ, τῆς μητέρας τῶν Ποντίων.

Στήν ἱερά μορφή της συνοψίζονται οὕτως ἤ ἄλλως δύο ἀλληλένδετα στοιχεῖα τοῦ Γένους μας: ἡ ἱστορική του μνήμη καί ἡ πίστη του στόν Χριστό. Οἱ διωγμοί πού ὑπέμειναν οἱ πατέρες καί οἱ μητέρες μας ἦταν καί ἐθνικοί καί θρησκευτικοί, γιατί ὁ Ἑλληνισμός ἀπό τότε πού γνώρισε τόν Χριστό οὐδέποτε διαχώρισε τήν ὑπόστασή του καί τήν πορεία του ἀπό τήν Ὀρθόδοξη πίστη. Καί ἐάν ἐπέτυχε νά ἐπιβιώσει ἀνά τούς αἰῶνες, διερχόμενος καί αὐτός διά πυρός καί σιδήρου καί μαχαίρας καί ἀγχόνης, ὅπως ὁ ἑορταζόμενος καί τιμώμενος σήμερα ἅγιος ἱερομάρτυς

Ἐλευθέριος καί ἡ εὐσεβής μητέρα του, ἡ ἁγία μάρτυς Ἀνθία, τό ἐπέτυχε χάρη στήν καρτερία τήν ὁποία ἐπέδειξε, χάρη στή θέλησή του νά ἀγωνισθεῖ γιά νά μείνει σταθερός καί ἀμετακίνητος στήν ὀρθόδοξη πίστη καί στίς παραδόσεις τῶν πατέρων καί τῶν ἁγίων· χάρη στή θέλησή του νά μήν ἀρνηθεῖ οὔτε τήν ἐθνική του ταυτότητα ἀλλά οὔτε καί τόν ἀκατάλυτο σύνδεσμό του μέ τήν Ἐκκλησία.

Καί αὐτό θά πρέπει νά συνεχίσουμε νά κάνουμε καί ἐμεῖς, τιμώντας τούς πατέρες μας καί τούς ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας. **Νά συνεχίσουμε ἑδραῖοι καί ἀμετακίνητοι ὄχι σέ ἕνα ἄψυχο καί μουσειακό παρελθόν, ἀλλά στή ζῶσα παράδοση τῆς πίστεώς μας** καί στά ἀείρροα νάματα τῆς ἑλληνικῆς μας ταυτότητος καί τοῦ πολιτισμοῦ μας.

“Να διεκδικήσουμε με τη χάρη της Παναγίας μητέρας μας, της Υπεραγίας Θεοτόκου, τη δική μας ιδιαιτερότητα ως Ορθοδόξων και ως Ελλήνων”

Σέ ἕναν κόσμο στόν ὁποῖο ἡ ἰδιαιτερότητα διεκδικεῖ τά δικαιώματά της ἔναντι μιᾶς ὁμογενοποιήσεως τῶν ἀνθρώπων ἐν ὀνόματι τῆς παγκοσμιοποιήσεως, ἔχουμε χρέος καί εὐθύνη, ἐμπνευόμενοι ἀπό τούς ἀγῶνες καί τήν καρτερία τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας καί τῶν πατέρων μας, νά διεκδικήσουμε μέ τή χάρη τῆς Παναγίας μητέρας μας, τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τή δική μας ἰδιαιτερότητα ὡς Ὀρθοδόξων καί ὡς Ἑλλήνων, ὡς πιστῶν τέκνων τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἔχει λόγο ζωῆς καί στόν σύγχρονο κόσμο, τόν κόσμο τῆς τεχνολογίας καί τῆς τεχνητῆς νοημοσύνης. Ἔχει λόγο ζωῆς, γιατί τόν ἀντλεῖ ἀπό τόν Χριστό, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ Ζωή, καί τόν διοχετεύει στόν κόσμο διά τῆς Παναγίας Μητέρας του καί διά τῶν ἁγίων του.

Μέ αὐτές τίς ταπεινές σκέψεις θά ἤθελα νά εὐχαριστήσω πάλιν καί πολλάκις ἀπό καρδίας τόν Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη σας καί προσφιλῆ ἐν Χριστῷ ἀδελφό, Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμο, καθώς καί τά Συμβούλια ὅλων τῶν Ποντιακῶν Συλλόγων καί τῶν Προσφυγικῶν Σωματείων γιά τήν εὐγενῆ πρόσκλησή του καί τή φιλόφρονα ὑποδοχή καί φιλοξενία του, ἀλλά καί γιά τήν εὐκαιρία πού μᾶς προσέφερε νά συνεορτάσουμε μαζί σας τήν 100ή ἐπέτειο τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, τόν ὁποῖο ἀνίδρυσαν οἱ πατέρες σας.

Εὔχομαι ταπεινά ἡ χάρη τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ θησαυρίσματος τοῦ ποντιακοῦ καί προσφυγικοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀλλά καί τοῦ προστάτου σας ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου, τή μνήμη του ὁποίου τιμήσαμε, νά εἶναι πλούσια σέ ὅλους μας.

© Γιάννης Ναλμπάντης